

[Bente Juncker]

Med en udgiftsstørrelse som den, det her drejer sig om, er der ikke råd til på de offentlige budgetter fortsat at give det kørekort, som pædagogikum faktisk er, til henved 1.000 kandidater, som aldrig får brug for det.

Men pædagogikumudtalelsen har været et væsentligt ansættelseskriterium, når rektorer har valgt mellem ansøgere. I praksis er en ansættelse i gymnasieskolen en ansættelse for mange, mange år. Det er vigtigt, at undervisningsministeren understreger, at ansættelse er en prøveansættelse, indtil pædagogikum foreligger, og at rektor ikke er forpligtet til at ansætte en person, hvis han finder, at pædagogikumudtalelsen eller andre forhold i prøvetiden er utilfredsstillende.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige støtte fra CD og kristeligt folkeparti.

Pia Kjærsgaard (FP):

Da mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg på mit partis vegne fremføre følgende:

Ministeren skal have tak for dette lovforslag, ved hvis gennemførelse vi faktisk kan spare 60-70 mill. kr. Der er nok nogle steder i lovforslaget, hvor man kunne have lyst til at sætte spørgsmålstegn ved, om det er rimeligt, at man kan holde alle andre ude end netop dem, der i forvejen har ansættelse i gymnasiet. Men at der skal ske noget på området, er vi fuldstændig klar over. Vi må da heller ikke kimse ad de besparelser, som lovforslaget medfører, så vi vil under udvalgsarbejdet bore lidt i de forskellige paragraffer, men i det store og hele kan vi tilslutte os lovforslaget.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Forslaget er utrolig vidtgående. Det vil fratage universitetsuddannede kandidater deres eneste mulighed for at kvalificere sig som undervisere, hvis de da ikke på forhånd har et job. Dermed vil det i sin konsekvens også gøre det sværere for dem nogen sinde at få et job. Hvis der eksempelvis blev opslået en stilling ledig, et årsvikariat på grund af sygdom, på et HF-enkeltfagskursus, ville vedkommende ikke kunne søge det, fordi han eller hun ikke havde pædagogikum, og man kunne vel ikke sådan lige få det med et snuptag.

Igen er det arbejdsløsheden og det faldende fødselstal, der danner baggrunden for forslaget, i stedet for at man diskuterer, hvordan man kan forbedre undervisningen, og hvordan man kan sætte klassekvotienterne ned, hvordan man kan eksperimentere. VS tager på det skarpeste afstand fra dette forslag.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne igen takke for en positiv eller i hvert fald forstående modtagelse hos et flertal af ordførerne. Indlæggene har været præget af, at man godt kan se, at der her er et problem. Samtidig er der nogle, der siger, at de ikke mener, det er den ideelle løsning. Det kan jeg tilslutte mig, men at komme med en bedre er meget svært, for det har vi prøvet i ministeriet i de sidste to måneder meget ihærdigt. Det fremgik også af det citat fra fremsættelsestalen; hr. Povl Brøndsted læste op heroppefra.

Det værste problem ved ordningen er selvfølgelig, hvis man et sted skulle komme i den situation, at man skal ansætte en gymnasielærer; jeg siger udtrykkeligt »hvis«, for desværre bliver der ikke så mange af den slags situationer i de nærmeste år. Men hvis det skulle være tilfældet, bliver man nødt til at ansætte en, som endnu ikke har taget pædagogikum. Man kan altså ikke lade pædagogikumudtalelsen indgå i vurderingen, og det er et handicap ved denne ordning, men jeg vil gerne nævne tre stærkt forsonende momenter i den forbindelse.

For det første er det desværre sådan, at vi nu kommer til nogle år, hvor årgangsstørrelserne falder meget kraftigt, og hvor der samtidig ikke er nogen som helst naturlig afgang på grund af alder fra gymnasierne, fordi 80 pct. af lærerne er mellem 30 og 45 år. Det betyder, at mængden af stillinger, der slås op, desværre vil blive utrolig beskeden, og det helt uanset, om man øger eller sænker standarden i gymnasiet. For det, der virkelig betyder noget for rekrutteringens omfang, er den naturlige afgang, som normalt tegner sig for 5, 6, 7 pct. af alle ansatte. I forhold til den situation, vi har, hvor de 5, 6, 7 pct. er blevet til nul, spiller det i virkeligheden en ganske lille rolle, om man øger eller sænker standarden med 1 pct. om året. Så hvad enten man har den ene eller den anden gymna-